

MOLOTOV JE PRISTAL
NA AMERIŠKI PREDLOG O RAZOROŽITVI

Trst: v 6 mesecih 10-20 mil. dolarjev izdatkov. Guverner ne bo imel popolne oblasti nad četami
Trije sovjetski dodatki

LAKE SUCCESS, 5. decembra — Molotov je na zasedanju političnega in varnostnega odbora ZN izjavil, da je Sovjetska zveza pripravljena sprejeti ameriški načrt za razorožitev, a s sovjetskimi dodatki. Sovjetski zastopnik je dejal: »Nobenega razloga ni za trditev, da bo kakava velika uporaba pravice veta...«
Govor britanskega zastopnika Sir Hartleya Shawcrossa, Izjavil je, da je pripravljen sprejeti ameriški predlog kot temelj za razpravljanje z upanjem, da bodo sprejeti sovjetski popravki.

MARSAL MONTGOMERY

Marsal Montgomery
včeraj prispel v Trst

TRST, 5. decembra — Marsal vikont Montgomery Alamein, načelnik imperialnega glavnega stana ter prvi med britanskimi vojniki v aktivni službi, je prispel včeraj popoldne iz Grčije na področje »A« Julijske krajine. Marsal Montgomery je na inspekcijskem potovanju britanskih čet, ki so nastanjene v tujni. Obiskal je še enice britanske vojske v raznih drugih krajih Evrope in Afrike.

ZAPISKI
MADŽARSKA

Težko vprašanje je velika razlika med cenami industrijskih in poljedelskih proizvodov. Vlada je dovolila kmetom, da dvignejo cene svojih proizvodov samo na dvakratno predvzno vso. Nekateri industrijski proizvajalci pa so zrasli šestkrat. To je v veliki meri posledica čimteljev, ki so zven vladne...

MANIFESTACIJA NA CIPRU

Panagosta, 3. decembra. Pet tisoč članov pancirne delovne federacije ter skrajno levičarske stranke »Aketa«, ki so prišli iz vseh krajev otoka, so se zbrali v Nikosiji na množično manifestacijo v podporo ciprski delegaciji, ki bo 6. decembra odpotovala iz Aten, v London z nalogom, da bo zagovarjala združitev Cipra z Grčijo. Na glavnem mestnem trgu so se zbrali zprejeli z grškimi zastavami in se je manifestacija končala s petjem grške narodne himne. Narodna stranka in še dve drugi desničarski stranki nista sodelovali pri manifestaciji, ker so na začetku tedna izjavile, da je manifestacija hotela pridobiti ciprsko podporo grškim levičarskim elementom.

Rudarska stavka
v Združenih državah

Sodišče kaznovalo rudarski sindikat ter Johna Lewisa z denarnimi globami

WASHINGTON, 5. decembra. — Predsednik Truman je med tiskovno konferenco izrazil upanje, da bi mogel v sporazumu s kongresom nekaj ukreniti glede stavke rudarjev v pragozovnikih, ki postopno paralizira gospodarstvo Združenih držav. Dodal je, da bo ob koncu tega izdal v kar najbolj odločni obliki poročilo o »stanju države«, ki ga bo moral, kot velja tradicija, naslednji dan kongresu Združenih držav v januarju. Truman je nato izjavil, da ne želi za dat podatki nobenega komentarja o premagovanem političju.

VAL TERORIZMA
V PALESTINI

Jeruzalem, 5. decembra. V Jeruzalemu se je sestal začasni izvršni odbor židovske agencije, da bi delal nov tajni načrt proti sedanjemu valu terorizma v Palestini, pri katerem je bilo v zadnjih 48 urah ubitih 6 britanskih vojakov. V zadnjih 24 urah je položaj po poročilu poročevalca židovske agencije postal nevarnejši in bolj kritičen. Izjavil je poleg tega, da ne more razkriti načrtov agencije, ker želi njihova uspešnost ravno od tega, da ne sporočijo javnosti podatkov o njih sredstvih. Po mnenju poročevalca gre bolj delno za to, da vplivajo na javno mnenje v zvezi s propagando.

„BORBA“
O REPARACIJAH

Beograd, 5. decembra. Kakor poroča Tanjug, komentirajo včerajšnja »Borba« v zvezi s spremembo, ki so nastale na konferenci zunanjih ministrov v New Yorku v zahtevi po reparacijah, ki naj jih plačata Italija in Bolgarija. Članek naglašja, da potek razprav o reparacijah sicer niti od daleč ne more zadovoljiti Jugoslavije, vendar pa so razprave na newyorški konferenci mnogo bolj zadovoljive, kot so bile ob pričetku konferenčne zunanjih ministrov. »Borba« poudarja, da vprašanje o višini reparaacij se ni urejeno pri svetu zunanjih ministrov.

Grški položaj
Spopad na Peloponezu
Tsaldaris odletel v New York

ATENE, 5. decembra. — Poročilo grške vojske pravi, da so grške čete v Trakiji zajele nekoga gerilca, ki je pri zaslišanju izpovedal, da je s tridesetimi tovariši prišel v Grčijo na »državni trojevič« — kjer se v zahodnem koncu Trakije stikajo grška, bolgarska in turška meja. Navajajo, da je ta gerilec izjavil, da so on in njegovi tovariši, ki so bili pripadniki grškega Elasa (grška levčarska organizacija), prišli v Grčijo na tistem mestu zato, ker je zdaj grško-jugoslovanska meja strogo zastražena.

Thorez ni bil
izvoljen za predsednika

PARIZ, 5. decembra. — Kandidaturo Mauricea Thoreza za predsedstvo nove francoske vlade je včeraj narodna zbornica zavrnila. Thorez je glavni tajnik francoske komunistične stranke. Za njegovo izvolitev bi bilo potrebnih najmanj 310 glasov, toda dobil jih je 259.

Volitve v Iranu

„Stranka, ki teži za tem, da bi bila edini demokratični sektor, ter označuje vse druge za sovražnike svobode, je diktatorska stranka“

LONDON, 5. decembra. — Britansko zunanje ministrstvo je prejelo zahtevilo, da je perzijski ministri predsednik Ghamv Sultaneh sklenili, da se volitve v avtonomni pokrajini Azerbejdžan ne morejo vršiti, dokler ne bodo poslali tri perzijskih čet, da bi nadzorovale položaj, kjer bodo volitve. Predhodne priprave za volitve za 15. perzijski parlament (Majlis), se bodo po programu pričele 7. decembra, glasovanje pa bo približno 16. ali 17. decembra.

20.000 ŽIDOV
ZAPUSČA POLJSKO

Bazel, 5. decembra. Po poročilu, ki ga bodo predložili svetovnemu konvencionalnemu kongresu, ki se bo vrnil prihodnji teden v Bazil, namerava v prihodnjih tednih 20.000 židov preiti iz Poljske na ameriška področja Nemčije in Avstrije. Neki govornik je dejal, da bi po novi izselitvi ostalo le še 50.000 židov na Poljskem in da mnogi od teh, kakor menijo, ne bodo ostali tam še dolgo časa.

EGIPTOVSKA POLICIJA
ISCE POVZROČITELJE
ATENTATOV

Kairo, 5. decembra. Egiptovska vlada je razpustila nagrado 3.000 šterlingov za tistega ki bi prinesel vesti o osebah, ki so po poročilih nedavno bombe atentate na policijske postaje v Kairu. Pokazalo se je, da so bombe naredili doma.

Izseljevanje
V ARGENTINO

Rim, 5. decembra. Iz palače Chigi sporočajo, da ekipa očeta Silve, ki je prišel v Italijo, da bi ustanovil v Rimu koordinacijski odbor za evropsko izseljevanje v Argentino, nima nobenega opravka z italijansko vlado.

Volitve v Iranu
„Stranka, ki teži za tem, da bi bila edini demokratični sektor, ter označuje vse druge za sovražnike svobode, je diktatorska stranka“

LONDON, 5. decembra. — Britansko zunanje ministrstvo je prejelo zahtevilo, da je perzijski ministri predsednik Ghamv Sultaneh sklenili, da se volitve v avtonomni pokrajini Azerbejdžan ne morejo vršiti, dokler ne bodo poslali tri perzijskih čet, da bi nadzorovale položaj, kjer bodo volitve.

USTROJ ANGLEŠKEGA SODSTVA

Dostojno ravnanje z obdolženci, skrbna izbira sodnikov in visoka raven odvetniškega stanu so temelji pravne ureditve

Mnogi čitatelji so prav gotovo opazili, kako sta britanski tisk in radio poročala o dogodkih, ki so se odigrali pred nürnberškim sodiščem; ta poročila so bila tako obsejna, kot pa bi jih prinašali organi drugih dežel — na primer sovjetski in francoski. Britanski tisk o obtožnicah ni nikdar pisal kot o 'vojnih zločincah' in to kljub dejstvu, da je britanoko javno mnenje mislilo na te ljudi z občutkom groze in gnusa. Kadar pa je kak list le izrazil v kakli vesti te občutke, so v uredništvo začela kar deževati pisma, ki so urednike obtoževala, da so prekršili svojo izmed najsveteljše izročil britanskega sodstva.

Takšno izročilo se opira na dejstvo, da nobena obtožnica ne sme imenovati krivca tako dolgo, dokler tega sodišče ne ugotovi s sodbo. V Veliki Britaniji lahko tiste, ki širijo vesti o tem, kako bo kak obtoženičen obsojen, obsojijo na zapor, in sicer zaradi obtožbe, da so razkrili sodišče. Poledica tega je, da vsi časniki v poročilih o kakem velikem in važnem sodnem postopku vedno govorijo le o obtožnicah in nikoli o 'morilcih'. Po angleškem kazenskem pravu mora namreč sodišče dokazati obtoženo krivdo, ne pa obtožene svoje nedolžnosti. V tem je neka posebnost angleškega kazenskega prava, ki ga razlikuje od prava mnogih drugih dežel.

Ene izmed glavnih nalog angleškega pravosodja je v tem, da štiti obtožena pred močjo države. To pomeni, da v rednih razmerah policija ne sme aretirati nobene osebe, ne da bi jo čim prej postavila pred redno sodišče. Zaprta povelja, ki je znano pod imenom habeas corpus, pomeni pravico pripravnika do zahteva, da ga takoj postavijo pred sodišče, da faciliendum, ad subiciendum et ad recipiendum, kar naj bi pomenilo, da mu to omogoči, stori, podredi se ali sprejeti vsako stvar, ki bi jo sodišče določilo kot pravično. Kdor se ne pokorava izreku sodišča, se prav tako okoli, da je razkril sodišče.

Omenjena ustanova habeas corpus je prvotno pomenila zaščito preproste državljana pred vsakomurškim vladanjem, pomenje pa zakonito arestiranje proti nezakonitemu kazenju osebne svobode in priporu. Vsakdo, ki so ga nepravilno priprili, sme zahtevati odškodnino zaradi neupravičene ujetitve osebne svobode. To tožbo smejo državljan naprtili proti vsakomur, ki je zagrešil nezakonito kazenje svobode, torej tudi na primer proti policijskim organom. Ravno zaradi tega se mora vsak strahnik dobro zavedati upravičenosti svojega dejanja, preden bo kako osebo odpeljal v zapor.

Neodvisnost sodnikov

Vendar pa ta zaščita ne bi mogla biti učinkovita, če ne bi bil sodnik prost vsakega pritiska s strani države; zaradi tega je polna neodvisnost sodnikov, ki so si jo priborili po dolgoletnih bojih, druga značilnost angleškega prava. Res je, da so to naredili sprejeli skoraj vse zakonodaje civiliziranih držav. V zvezi s tem pa je treba omeniti važno dejstvo, da je nacionalsocializem v Nemčiji odpravil neodvisnost sodnikov, s čimer je uničil eno izmed temeljnih zahtev vsake ustavne države. Toda nadi, po katerem so v Veliki Britaniji uvedli neodvisnost sodnikov, je bil prepričljiv in resen ter je tako značilen za angleški pravni ustroj.

Zelo pomembno je dejstvo, da noben sodnik ne začne svoje kariere kot državni namestnik. Vse sodnike izbirajo izmed odvetnikov in preden more kak odvetnik postati sodnik, mora imeti vsaj deset let odvetniške prakse. Naravno je, da izberejo za sodnike te iste odvetnike, ki so si zaradi navedenega, ugleda in poštenja pridobili velik sloves. Vendar v sodniškem poklicu ni moči na pravni kariere, ker se samo ime-

novanje za sodnika pomeni konec kariere; kajti za vsakogar pomeni imenovanje za sodnika že polno zadovoljitev osebnih stremiljenj.

Sodniki imajo namreč enak položaj in enake plače kot ministri. Zaradi tega sodnik ne more zapustiti skušnjavi, da bi si skušal izboljšati gnotni položaj s tem, da bi se lotil politike. Vsek prestopak države kaznujejo sodišča, toda pred višjimi sme zagovarjati le barister, ki pa se pred vsakim sodnim dejanjem posvetuje s solicitorjem. Stranke se navadno o-

danah oblačilih, ki so ostala leta že več stoletij, in v spoštljivem vedenju vsah tistih, ki prisostvujejo sodnemu postopku.

Dostojanstvo sodnikovega položaja je zraslo iz starodavne tradicije moralne neoporečnosti sodniškega poklica. V Veliki Britaniji je dvoje vrst odvetnikov: solicitor in barrister. Pred nižjimi sodišči, smeta nastopati obadva, toda pred višjimi sme zagovarjati le barrister, ki pa se pred vsakim sodnim dejanjem posvetuje s solicitorjem. Stranke se navadno o-

bračajo le na solicitorja in tudi takrat, kadar bi smeli zagovarjati le barrister, priprav; pravdo le solicitor. Teoretično barrister ne dela za denar, toda prejema kljub temu nekakšen honorar, ki pa ga ne more izločiti. Praktično določita nagrado skupno barristerjevo tajnik in solicitor. Barristerjevo poglavito delo je obravnavanje prava.

Ugled, ki ga uživajo angleški odvetniki, ima svoj izvor v dejstvu, da ravno odvetniki vzgajajo novi pravniški naraščaji. Barristerje izobražujejo pod nadzorstvom Združenja barristerjev, ki je znano pod imenom Inns of Courts; to združenje ima tudi nalogo, da pregleda in dovoli vpis mladih pravnikov v seznam odvetnikov. Solicitorji se izobražujejo pod vodstvom Združenja pravnikov; ta organ urejuje in nadzoruje njihovo stan. V Veliki Britaniji ni treba obiskovati univerze, kdor hoče postati odvetnik. Poleg tega pa dejstvo, da je kdo diplomiral na pravni fakulteti, še ne zadostuje za opravljanje pravniškega poklica.

Angleško pravo ni zapisano (kodificirano) pač pa je veliko število pravil o različnih pravnih položajih; toda njihova razlaga in vna notranja sgrajba angleškega prava temelji na starih pravnih načelih, ki jih je moči zaslediti samo v odločbah sodišč. Ravno to spoštovanje do starih izročil, navad in običajev, starih in nespremenljivih pravnih načel ter svedanih običajev in lasulj je tisto, kar toliko prispeva k ugledu in dostojanstvu angleškega pravnega ustroja.

Leta 1763 so v Londonu ustanovili knjižnico britanskega muzeja. Knjižnica ima zdaj preko pet milijonov knjig in zaradi tega spada med 4 največje na svetu. Slika predstavlja knjižnično čitalnico.

Sibirsko Porurje

Neverjetno hitri razvoj prostrane pokrajine na industrijskem in poljedelskem poprišču

Zahodna in osrednja Sibirija je bila v teku vojne največji arzenal Sovjetske zveze in najhitreje razvijajoče se gospodarsko področje na svetu. Na zemljovidu kaj lahko najdemo ogromni kvadrat, katerega vsaka stranica je dolga okoli 4.800 km. Sibirski zahodna meja je reka Ob (plovnata v dolžini 3.200 km), njena vtokovna pa reka Lena, ki je v spodnjem delu (približno 1.600 km v dolžini) okoli 16 km široka. Arktični krog se razprostira vzdolž severa in gorate meje med ZSSR in Mongolijo na jugu.

Tu najdemo sibirsko Porurje — Kuznetsko kotlino s petimi sredstvi: Stalinske (jeklo, kemikalije in industrija prevoznih sredstev), Kemerovo (premog in strojna industrija), Prokopyevsk (nirjavčeno kovino), Lenninsk-Kuznetski (jeklo, valjarne) in Anžero-Sudženski (premog in strojna industrija). V letih 1941 do 1945 so ta mesta prispevala k polovici proizvodnje sirske industrije, ki je bila pred vojno že desetkrat večja kot leta 1913.

„Srednji Vzhod“

Eden izmed znakov napredka (400.000 prebivalcev, danes pa jih ima več kot 1.500.000) je bil ukaz, da postane ločna pokrajina — Kemerovo — s sedmimi poslanici v Vrhovnem sovjetu. Toda pokrajina, ki katere je bila — Novosibirsk, sibirski „Srednji Vzhod“ je skoraj ravno tako pomembna, kar so tiči industrijskega razvoja. Njena industrijska proizvodnja se je med vojno podvojila; njeno glavno mesto Novosibirsk, ki je imelo na predvečer prve svetovne vojne 20 tisoč prebivalcev, je leta 1945 doseglo pol milijona. Znano je tudi zaradi tega, ker je leta 1944 otvorilo največjo oporo v Sovjetski zvezi in ker je leta 1946 postalo sedež nove enotnosti, ki ima mnogo preiskovalnih institutov in kolegijs.

Iz Novosibirsk pa se je v teku vojnih let odločila še neka druga pokrajina: Tomsk. V Vrhovni sojet sta pri februarjskih volitvah 1946 te pokrajine prišla dva po-

slanca, kar s ozirom na volilni red pomeni, da snaba prebivalstvo v tej pokrajini pol milijona ali več. V carističnih časih je bil Tomsk univerzitetno mesto, sedež škofa in političko središče za zahodno Sibirijo; danes so v njegovi (in celokupni) aktivnosti izpopolnili s izdelovanjem letalskih motorjev in tekstilij ter s strojnarni, zagami in konzerviranjem hrane.

Sovjetska Švica

Altaj, ki ga je pred revolucijo nadzoroval Tomsk, ki pa je zdaj posebno področje, kot so sovjetske Švice odkrili v prvih letih sovjetske oblasti; podnebje se giblje med emernim in toplim; pokrajino obdajajo nasobane gore, katerih vrhovi so pokriti s snegom; ima mnogo velikih sanjskih gozdov in jezer. V ruskem predelu in v avtonomni pokrajini Ojrot — domovini Turgizov — je zraslo več zdravilšč. Danes vozijo Ojroti traktorje in vodijo kolektivne kmetije. Altaj je pokrajina strojne industrije in rudarstva. V teku vojne so posebno zasloveli altajski topniki. Za novo petletko (od 1946 do 1950) so predvideli tudi razvoj altajske tekstilne in solne industrije; glavno mesto Barnaul naj bi postalo središče ladjedelstva, čeprav je do najbližje slane vode skoraj 2.900 km.

To je morda presenetljivo, toda reka Ob je tu široka okoli 400 do 500 m in je vsa pot do tista v morje plovnata. Druga ladjadlnica globoko v sruu Sibirije (na se mogobnejši reki Jenisej) je v Krasnojarsku.

Arktično poljedelstvo

Na drugem koncu krasnojarskega področja (ki je polno industrijskega lesa, premoga, zlata in nafte ter bogato na travnikih) se razprostira najprejprejizvoje prido-bitev Sibirije. Tam najdeš Igariko, razgibano rečno pristanišče arktičnega kroga, kamor so v mirnem času britanske ladje dovažale stro-

je ter zbirale kremo in les. Zgrajeno je na prostoru, kjer je leta 1938 v srednjem ognjeniku gozdovo želelo 43 ruskih lovcev na kozuhovino.

Danes je to središče svetovnega arktičnega poljedelstva, jutri pa velikega premogovnega področja. Nadalnjih 240 km proti severni meji tebuje leži topilniško mesto Norilsk, katerega prebivalstvo šteje 50.000 oseb. Tu topijo nikelj in baker, ki teči v bližini.

Tudi tam so področja — Tajmir in Evrenki — kjer so plemena v carističnih časih umirala zaradi bolezni, podhranjenosti in pijače, ki pa so se zdaj zaradi sovjetske zdravstvene službe ponovno dvignila. Imajo novo šole; s pomočjo svojih zadržkov zamenjujejo kozuhovino in ribe, mnogi ljudje pa delajo v državnih lagah, ladjedelnicah in tovarnicah za papir.

Četrta petletka, ki jo je Vrhovni sovjet odobril letos v marcu, povečuje zahodni in osrednji Sibiriji precejšnjo pozornost. Zgradijo milijno več železnih in jeklarn, odprejo nove železne rudnike, tako da bi letno pridobivali v zahodni Sibiriji več kot 2 milijona ton železne rude.

V Kuzneckem bodo odprli nadaljnjih 30 jam, ki bodo dajale 18 tisoč ton premoga, približno 60 pa jih bodo ponovno pregledali. Početi bodo tudi proizvodnja aluminija. Zgradijo bodo tovarnice za rudarsko opremo ter druge strojne tovarnice. Od Stalinske do velikih uravalskih železnar v Magnitogorsku (nekaj manj kot 2.000 km) bodo zgradili glavno progo; elektrificirali bodo okoli 3.500 km dolgo progo od Kuznečkega proti zahodu.

V Omsku in Barnaulu bodo zgradili ladjedelnice. Razvili bodo glavne letalske avse v Arktiko, poleg tega pa tudi lokalne avse. V Novosibirsku in Altaju bodo zgradili tekstilne tovarnice. Med poljedelski in izdelovalski je v programu posvitve količinskega izdelovanja sirskega žuravega mesa, obsežna izsuševanja — Barabinskih stepi, živinoreja in gojitve dolgodlakih ovac. Posebno pozornost bodo posvetili tudi mlekarstvu, kot so predvideli v nabru za novo petletko, piše britanski dnevnik „Manchester Guardian“.

Za zdravo seme

Da bi zaščitili koruzno seme, ki ga rabijo za setev, pred raznimi boleznimi in škodljivimi klicami, so v Združenih državah dali v promet neko novo zaščitno sredstvo. Gre za posebno tekočino raztopljene „Arasana“, ki uniči plesni in ki so jo že preizkusili v prahu. Osebe, ki je zaposlene pri uporabljanju te tekočine, ne rabi posebnih zaščitnih mask, ki so jih normalni, inšti, kadar so uporabljali druga podobna sredstva. Poleg tega se ta tekočina zelo hitro posuši in seme takoj po razkuženju lahko spravijo v vreče. Razkuževanje opravlja posebna naprava, ki enakomerno porazdeljuje tekočino. Za razkuženje enega hektara zista zadostuje okoli 4 gramov „Arasana“, ki ga raztopijo v približno četrli litru vode.

Britanska trgovina

Britanska izvozna trgovina se nadalje narašča ter je dosegla že znaten napredek v primeri s stanjem pred vojno. Iz podatkov trgovinskega ministrstva izhaja, da je vrednost izvoza v juliju dosegla 91.889.844 funtov sterlingov (približno 83 milijard lir) v primeri s 64.983.545 funtov sterlingov (58 milijard lir) v juniju in 53.197.830 funtov sterlingov (ali 76 milijard lir) v maju. Izvoz je po količini v juliju presegel za 20% povprečni mesečni izvoz v letu 1935. Nekoliko pa je nazadovol izvoz, ki je padel od 102.453.140 funtov sterlingov (preko 92 milijard lir) v juniju na 101.068.000 funtov sterlingov (91 milijard lir) v mesecu juliju.

Iz tega izhaja, da se je pasivnost britanske trgovinske bilance znatno znižala in sicer od 33 milijonov na 4 milijone funtov sterlingov. Ta razlika je predvsem posledica zmanjšanja uvoza, ki je v prvem polletju letosnjega leta dosegel komaj 44 odstotkov uvoza v odgovarjajočem obdobju leta 1938. Pomankanje uvoza nekaterih surovin, posebno jekla, je onemogočilo britanski industriji dosegati letnega napredka, ki bi omogočil dosegati postavljeni namen — zvišanje izvoza za 75 odstotkov v primeri z izvozom leta 1938.

Izvoz kovin in strojev

Kljub zmanjšani količini razpoložljivega jekla je Velika Britanija izvozila izdelkov iz železa in jekla v skupni vrednosti 8.155.139 funtov sterlingov. Prav tako je narasel izvoz strojev in vozil ter po vrednosti dosegel eno četrtino skupnega izvoza. Tudi izvoz manufakture je presegel za 4 milijone funtov sterlingov ali za pet in pol odstotkov izvoz meseca maja. Zanimivo je, da je izvoz živil, pijač in tobaka narasel za 36 odstotkov.

Med proizvodi britanske industrije, ki so dosegli velik porast v primeri s povprečno mesečno količino v letu 1938, moramo posebno omeniti poljedelske stroje (300 odstotkov), žerjave in dvigala (200%), lokomotive (200%), in ladijske eksplozivne motorje (300%). Izvoz avtomobilov je dosegel 7607 voz, to je dvojno količino v primeri s povprečjem leta 1938. Izvoz radijskih aparatov je dosegel 35.500, to je petkrat toliko kot pred vojno. Stalno narašča izvoz avse za motorje, ki so jih izvozili skoraj 2.750.000 v vrednosti 188.000 funtov sterlingov v primeri z 1.030.000 kosi v odgovarjajočem razdobju leta 1938.

Razen sprejemnih radijskih aparatov pošilja Velika Britanija v tujino tudi oddajne postaje. Tako je radijsko omrežje v Južni Afriki nedavno dobilo 5 oddajnih postaj. Znan je tudi izvoz jeklenih pribora in srebrnine. Izvoz keramičnih izdelkov in stekla je v prvih sedmih mesecih letošnjega leta dosegel 532.300.000 funtov sterlingov.

Težka industrija

V tovarnicah ameriške družbe „General Electric“ v New Yorku so dogovorili zadnja tmea treh velikih elektrageneratorjev, ki jih je naročila Sovjetska zveza v Združenih državah za obnovitev elektricne centralo na Dnjepru. Proga izmed teh elektrageneratorjev so letogotovi v mesecu maju. Vsak izmed njih tehtja 1120 ton in so zaradi tega ti generatorji največji na svetu.

Ameriški tisk o mednarodnem pravu

V predzadnji dvojini številki smo objavili predlog ameriškega člana nürnberškega sodišča sodnika Francis Bidlea, ki ga je stavil predsedniku Trumanu in s katerim je zahteval, naj nabela, ki so jih usvojili v Nürnbergu, zakonito s zakonom mednarodnega kazenskega prava. Danes objavljamo nekaj komentarjev vodilnih ameriških listov o zadevnem predlogu. V glavnem so se vsi tareki za uvedbo takšnega mednarodnega zakonika ter predlog toplo pozdravili in priporočili.

„New York Times“ je navedel naslednje razloge, zaradi katerih je nujno potrebno, da Združeni narodi čimprej objavijo in tudi sprejmejo omenjeni zakonik:

„Prvi in najpreprostejši razlog je ta, da pravo, kot veča danes, še vedno predstavlja le neko splošno načelo, katerega je treba točneje opredeliti. Še vedno je potrebno točno opredeliti tisto, kar razumemo pod napadalno vojno in določiti, kdaj je treba imeti namero in pripraviti vojno za zlobin ter jo dobro raziskovati od priprave in preučevanja obrambne bojne.

„Drugi razlog predstavlja smiselnost, ki še vedno obstaja v mlajšnji, morali, ideologiji in celo v pravi ter je povzročila največja in najbolj razdiralna doseganja vojna. Sledeče rane ideologije nacizma in fašizma je moči dokončno odstraniti samo s uradnim zakonikom, ki ne bo dopuščal nikakega dvoma glede veljavnosti za ves svet.

„Razen tega je — lo naj bi bil tretji razlog — uradni kazenski zakonik, ki naj bi ga vsi sprejeli proti napadalnim vojnarn, potreben zaradi tega, da odstrani tisto že stoletja trajajočo miselnost, ki je tako globoko zasidrana v duhah vseh ljudi in po katerem vsak človek, dan v bistvu odklanja vojno, vendar povziguje in povzbuje pridobitve in osvoboditve velikih zavojevalec ter visoko ceni vse vojne svojega naroda, pa naj so bile kakršne koli narave.“

Bostonski list „Christian Science Monitor“ piše: „Če je tako, disče, je katerega je moči pričeti graditi enotni svet. Narodi, ki imajo različno pravno izročilo pa naj bodo to Britanci in Američani na eni strani in Rusi na drugi, bi utegnili uvideti otis, da se ne bodo mogli sporazumeti o nobeni zamisli, ki bi težila za tem, da bi uvedla svetovni varnostni ustroj, ki bi temeljil na pravi. Vendar jim je v Nürnbergu uspelo, da so v zadostni meri vskladili svoja pravna pojmovanja in da so mogli dostojno izvesti raspravo proti nacizmu, ki so se zartili proti svetu in miru.

„Zdaj imamo nacila in predhodne primere. Toda potrebno je, da jih priznajo ne samo Veliki štirje, ki so jih dali in uporabili v Nürnbergu, ampak tudi vse ostale svet. Šele tedaj bodo ta načela dokončno dobila moč zakona. Poleg tega pa bi dejstvo, da so jih sprejeli narodi, spremeni v živo in veljavno pravo, mnogo prišperilo k ugledu te ustanove.“

Priljubljen predsednik, izvrsten socialni delavec in velik rodoljub

Na pariški mirovni konferenci sta se ob raznih prilikah pojavili imeni dveh mož, ki prej izven meja britanskega Commonwealtha nista bila prevedena. To sta bila kanadski ministrski predsednik William Lyon Mackenzie King ter avstralski zunanji minister Herbert Ewart.

Med obilico dokazovanj, pikrih pripomb, sporov in dolgovernih razpravljanj, ki so predstavljala tolikšno oviro pri konferenčnem delu, je delovanje teh dveh mož označevalo izredna rečnost, konstruktivnost in koristnost.

Ministri posameznih dominionov britanske imperije ne prejemajo navodil od londonske vlade, ampak so popolnoma neodvisni kot zastopniki vsake druge države. Upravljeni so voditi drugačno politiko kot londonska vlada, če to želijo. Toda zelo redko se zgodi, da bi si Velika Britanija in njeni dominioni nasprotovali v stvarih velike važnosti. Pred seboj imajo iste ideale, kot se je to že tolikokrat pokazalo na mirovni konferenci, četudi skrbno čuvajo svojo neodvisnost in svobodo misli in dejanj.

Mackenzie King je izredno velik prijatelj Velike Britanije in zvest prišast svoje domovine — Kanade. Vse življenje je posvetil delu za izboljšanje kanadske duhovne, kulturne in materialne ravni. Zdal je že starejši mož; dosegel je 72 let in je deloval za svojo domovino v času dveh velikih vojn in v težkih letih mira.

Študij in prva dela

Rodil se je leta 1874 v Ontariu v Kanadi; pozneje je obiskoval odlično vseučilišče v Torontu, kjer je promoviral na filozofski in pravni fakulteti. Iz Toronta je odšel na školsko univerzo.

Kot velika večina preobljudenih industrijskih mest, je tudi Chicago trpel v tistem času zaradi slabih stanovanjskih razmer. Mackenzie King se je posvetil preučevanju za nemarjenih predmetov; živel in deloval je v socialnih ustanovah v osredju najubožnejših mestnih predelov.

Ko se je vrnil v Kanado, je začel takoj preučevati vprašanje naraščajočih delavskih predelov v industrijskih mestih domovine in je na podlagi svojih raziskovanj prišli vlado, da je izdala nekaj novih ukrepov, katerih namen je bil izboljšanje delavskih razmer.

Z nenavadno skromnostjo za mlado dobo — saj je imel tedaj šele 28 let — se je oddal nadaljevati študij na harvardskem vseučilišču. Ki je eno izmed najznamenitejših v Združenih državah. Tukaj je preučeval politične vede in so mu nato podelili podporo za študijsko potovanje po Evropi, kjer je ostal, dokler ga kanadska vlada ni poslala, naj se vrne in pomaga urediti ministarstvo za delo.

Ni trajalo dolgo, da je King — najmlajši član ministarstva — postal ministriki podpredsednik. Na čelu ministarstva za delo je ostal 8 let in mnogim kanadskim delavci so mu danes za to hvalčili. V teh osmih letih je izdelal načrte za različne ukrepe, ki so pozneje postali zakon.

Mackenzie King

ni v korist delavcev. Najvažnejši izmed njih je bil zakon o urejevanju medznih sporov, katerega namen je bil izločiti stavk in izpriti delavcev v industrijah, ki so važne za občo blaginjo.

Mackenzie King je leta 1908 stopil iz državne službe, in se je od tedaj naprej stalno udeleževal političnega življenja. Naravno je, da je začel v zvezi z izkušnjami v ministarstvu za delo. Naslednje delo, katero je prevzel, je bilo raynateljstvo Rockefellerjeve ustanove za tehnična raziskovanja.

Prvikrat je postal kanadski ministrski predsednik leta 1921. Očudi ni nikoli izgubil izpred očij mednarodnih zadev, je neumorno in v veliko iznajdljivostjo stremel za napredkom Kanade, njenege solstva, zdravstva in splošnega načina življenja. Pogostoma so ga slišali reči: „Kakor smo ohranili narodno slobo, tako bomo ohranili tudi narodno moč.“ Zamišljal narodno enotnost je bila vedno pred očmi. Dejstvo, da so nekateri Kanadčani govorili angleško in imeli posebno

zgodovino ter da so drugi govorili francosko in imeli popolnoma drugačno preteklost, se mu ni zdelo razlog za spore. Zdal se bil val Kanadčanov ter je v veliki meri zaslug njegovega vpliva, da angleško in francosko govoreči Kanadčani se danes že skupaj, ne kot nasprotniki, ampak kot prijatelji.

Ob izbruhu svetovne vojne leta 1939 je bil King ministrski predsednik. Tedaj so njegovi pogledi na mednarodne razmere postali dostopni tudi ostalemu svetu. Bil je pobornik zakona o vzajemni pomoči, ki je določeval, da bodo vsi narodi, ki se borijo za zavezništvo, prejeli vso pomoč, ki jo je mogla nuditi Kanada, brez oziroma na to, ali jo bodo mogli plačati ali ne. Že v letu 1942 je prerokoval nekaj, kar se je izkazalo za polnopravno resnico. „Ko bomo zmagali — je rekel — „bo stala pred nami ogromna naloga odstranitvi ogromno gnot. No uničenje, ki ga je povzročila vojna. Nastalo bo silno povpraševanje po vseh vrstah blaga in uslug, katerim se moramo v vedno večji meri odrekati. Pred namjo bo velika naloga preskrbeti hrano gladujočim narodom v starem svetu. Ko bo vojna končana, bomo morali predvsem skušati izbrati naravna in gnotna bogastva naše dežele za ustvarjanje zdravja in sreče vseh ljudi. Naše bogastvo v zemlji, vodi, gozdovih in rudnikih smo prejeli od Stvarnika za ohranitev in ne za uničevanje življenja.“

Ogromni prispevki, ki jih je dala Kanada v vojnem času, so dokazali rečnost besed ministrskega predsednika. Zakaj Mackenzie King je predvsem rečen mož, ki z enako zavestjo velike odgovornosti dela v službi vsega sveta, kot je delal v službi svoje domovine.

umetnika, in sicer slavni filmski režiser William (svojcas Wilhelm) Dieterle ter nekoliko manj znani dirigent Fritz Busch.

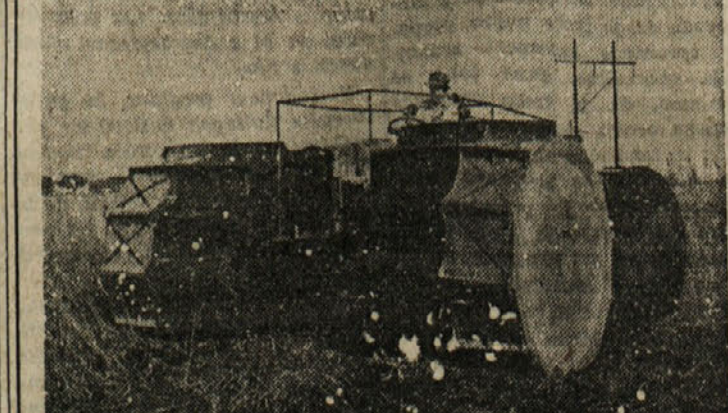
O drugi pomembni osebnosti, ki je nekoč igrala v nemškem umetniškem življenju zelo vidno vlogo, namreč o Leonu Blechu — pravijo, da je nedavno sprejel ponudbo za gostovanje, ko je predhodno — kot smo nedavno javili — odklonil številna nujna vabila za vrnitev pod pretravo, da je že star. Ko je novi upravnik berlinske državne opere Legall povabil Blecha na gostovanje, pri čemer je določitev datuma prepustil dirigentu, je tudi upravnik berlinske mestne opere, nekoč slavni pevec Michael Bohnen, povabil Blecha. Istosčasno je javila uprava nemškega radia, da bo oddajala njegovo opero „Verseiegelt“ (Zapečaten) in da bo visoko počaščena, če bi jo hotel Blech osebno dirigirati. Slavni dirigent je povabil iz Nemčije načelno sprejel.

Ce spregovorimo še o istih umetnikih, ki so vojna leta preživeli v Nemčiji, je treba omeniti, da je Mary Wigman, ki so jo že tolikokrat proglašali za mrtvo, nedavno dala od sebe znak življenja. „Dagmar Nyheter“ je javil iz New Yorka, da je svetovno znana umetnica, ki je s odkritjem popolnoma novega plesnega sloga revolucionarno prebrnala plesno umetnost, tamokšnjim znancem poslala iz Lipskega datirano pismo. Mary Wigman poroča, da je moral leta 1942 zapustiti predsedin in s tem tudi svojo šolo in dom, ker je pri vladajočem režimu padla v nemilost. Zdalj stajunjem med razvalinami, pravi v pismu, cin osnovala sem majhno šolo, kjer poučujem od jutra do večera. Je sicer trdo življenje, kar živim, brez denarja seveda, ker je moji kapital zmrazil. Ali pa kljub temu ni čudovito, da je človek sploh mogel ostati pri življenju.“

Tudi drugi večerajšji izseljenki se odzivajo tistim vabilnim ponudbam, ki jim jih stavljajo z raznih mest na zasebnem področju. Pri tem mislimo v prvi vrsti na filmskega producenta Pommerja, katerega so poverili težko nalogo reorganizacije nemške filmske proizvodnje. V septembru sta prišla v Stockholm dva znana emigranta —

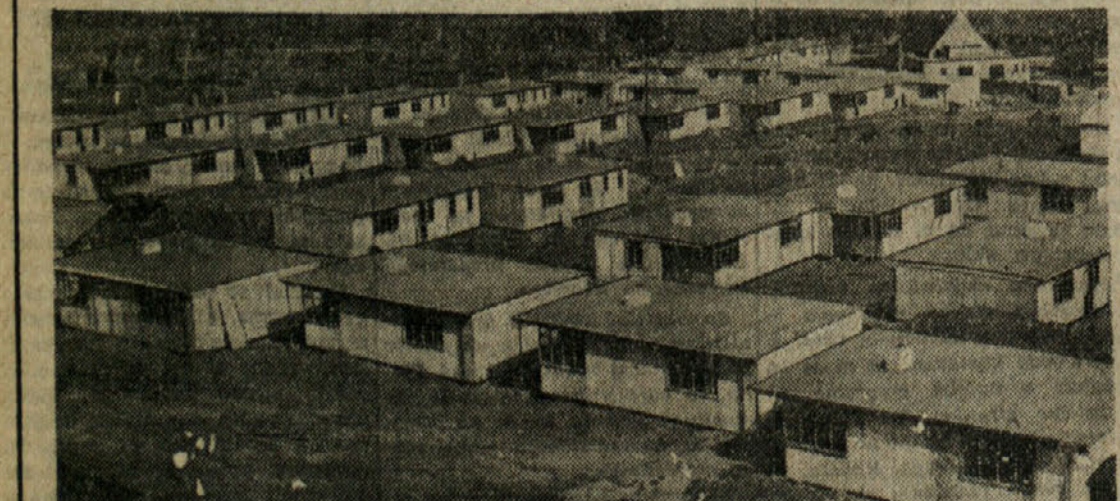
— V stočkolmskih umetniških krogih so vedeli, da Wigmanovi v tistem Reichu niso črtali le skromnega državnega prispevka, katerega ji je bila odobrala Weimarska vlada, marveč da je bila tudi njena šola pod posebnim nadzorstvom, ter da je bila prav tako umetnica nam stalno pod strogim policijskim nadzorstvom.

„Koristna gosenica“

Najnovejši traktor, ki je zaradi ogromne silo silno prikladen za nafraničnejša poljedelska dela. Upravljanje je preprosto in lahko.

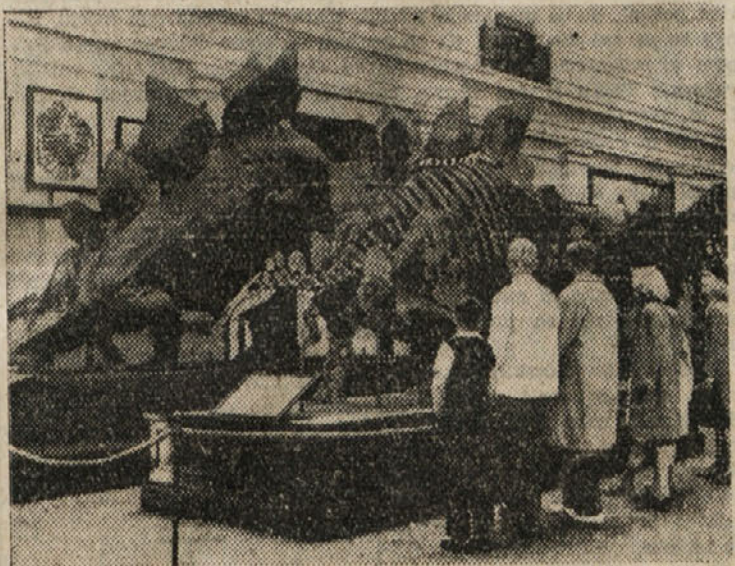
Za rešitev stanovanjske stiske

V južnovzhodnem londonskem predmestju je nedavno skoraj čes noč zraslo iz tal novo naselje. Gre za okraj, ki ga predstavljajo some sestavitelne hiše; na ta način so preskrbeli udobno in zdravo stanovanje številnim družinam. Vsaka hiša ima električno, vodovodno in plinsko napeljavo.

Poslanstvo umetniških galerij

«Velika umetniška dela pripadajo vsem tistim, ki jih ljubijo; niso last samo tistih, ki jih posedujejo, ampak vseh živečih ljudi»

V muzeju poverba gigantska okostja živali iz prazgodovinske dobe — dinosauri — veliko pozornost obiskovalcev.

Vse to služi privabljanju vedno večjega števila obiskovalcev in jim nudi vse, kar si zaslužijo.

Newyorški Metropolitan Museum ima največjino zbirko predmetov, ki jih morejo posojati: gre za več kot 180 tisoč fotografiranih predmetov, originalnih in reproduciranih del in za druge predmete od starih kolovratov do kitajskih vrčev. Vse te zbirke si izposojajo razne bolnišnice, šole, cerkve in študijski krogi in jih kažejo ljudem, ki ne morejo obiskati muzeja in v učencem, ki zaradi tega, ker stanejo v precej oddaljenih krajih, nimajo priložnosti za obisk umetniške galerije. Za vzgojo otrok pa ne skrbijo samo veliki muzeji kot je Metropolitan, ampak tudi manjše organizacije, ki je Umetnostni inštitut v Zanesvilleu v Ohiju. V kraju s samo 40.000 prebivalci je urejen muzej v hiši, ki jo je daroval v ta namen nekdo izmed meščanov: v najvišjem nadstropju inštituta je muzej za mladino z dvoranami, kjer morejo otroci male poučne razstave in risarske tečaje. V istem muzeju deluje tudi majhno gledališče, ki uporablja krajinske umetniške vire in tuji umetniški filmi, ki jih ne morejo predvajati v trgovskih sredstvih, najdemo tu primerne obnove. Računajo, da poseti muzej na leto najmanj 15 tisoč obiskovalcev.

Ker nameravajo izdati muzeji leta 1946 vsaj tretjino svojih dohodkov za nove nakupe in ker je izbiro domačih narodnih umetniških del ogromna, je verjetno, da bodo mogli s to težnjo, ki se je pokazala v teh zadnjih letih, nadaljevati. Vrednost del, ki jih nameravajo kupiti, bo predstavljala čim bolj največje možnosti za preteklost; naloga umetnika pa, ki živi v demokratični družbi, bo zadošla zanj bolj določeno in donosnejšo vrednost.

Kakor smo poudarili že v začetku, je eden izmed smotrov, ki jih uresničujemo, in sicer želimo voditi posameznih muzejev, vzgojiti funkcija, ki jo morajo te zbirke vršiti med javnostjo. Zasemovali smo načrte za konference, razgovore, umetniške tečaje, umetniške trgovine in laboratorije, poučne filme, koncerte, risarske krožke, razstave za otroke, razstave pohištva in pcvosod so imeli ogromen uspeh.

Za mnogo let so Američani menili, da muzeji ne smejo biti samo hladno skladišče umetniških zakladov, ampak morajo služiti narodu kot kulturni pripomoček ter izvrševati to delo na popoln in nazoren način.

Ravnateljstva muzejev so svesta in vzgojne in socialne naloge, ki jim je naložena, storila vse, kar so mogli za ureditve zbirke, kakor tudi glede izboljšanja in povečanja posrednega vzgojnega delovanja z izboljšanjem naprav in raziskovanjih in z organiziranjem učinkovitega načina gnetnega vzdrževanja. Koliko je bilo storjenega na tem polju med vojnimi leti kljub pomankanju izpuščenega oseba in nezadostnemu obratu ljudske pozornosti k industrijskim in vojaškim načrtom, jasno kaže velik napredek, ki so ga dosegli pri izpolnjevanju te tako globoke demokratične zamisli.

Leta 1941 je hotel predsednik Roosevelt v govoru, ki ga je imel pri otvoritvi Narodnega umetnostnega muzeja v Washingtonu, izraziti to, kar čutijo Američani glede umetniških zbirke, za naslednjimi besedami: «Velika umetniška dela pripadajo vsem tistim, ki jih ljubijo; niso last samo tistih, ki jih posedujejo, temveč vseh živečih ljudi». Zasebni saloni in hiše, kjer so jih ljubitelji čuvali v preteklosti, zdaj postajajo precej tešni. Američani zdaj postavljajo precej tešni. Američani zdaj postavljajo precej tešni. Američani zdaj postavljajo precej tešni.

Reorganizacija muzejev
V Združenih državah in Kanadi je okoli 700 muzejev. Njihova gospodarska organizacija zdaj postaja radikalna, a še ne popolna sprememba, ki bi lahko služila kot temelj bodočih, obširnejših vzgojnih načrtov, ki jih izvajajo muzeji v središčih, kjer se nahajajo.

«Art News Magazine» je vodil dolgo razpravo, katere uspehi so opisani v prvih številkah letnikov 1945 in 1946; iz teh je razvidno, da so najvažnejši gospodarski činitelji muzejev darila zasebnikov, ki od njih raje dajejo voljo in prispevke v denarju, kot da bi darovali razne predmete. V Čikagu so na primer zabeležili znesek 13 milijonov dolarjev, ki ga je darovalo 230 zasebnikov, večina daril je bila nižja od 25 tisoč dolarjev.

Druga vrsta dohodkov, katerim pripadajo skladi, pokrajini in države, kaže največjo nagajenost k porostu. Večji del ameriških zasebnih zbirke so že dobili muzeji, ali jih bodo dobili v najbližji prihodnosti.

Po popisu revije «Art News» največ, ki jih je napravilo v letu 1945 21 največjih ameriških muzejev, niso nič presenetljivega v primeru z veledele mojstrov preteklosti. Z ene strani se niso bile vzpostavljene redne zveze ter ni bilo lahko nakupovati v tujini; po drugi strani pa je bil svetovni trg zelo izpuščen. Med najvrednejše umetnine prištevajo «Art News» Velasquezov «Potret španske kraljice Miriane», ki ga je nabavil muzej «William Rockhill Nelsons» v Kansas City in «Charles Debb» pri, ki ga je kupil Umetniški inštitut v Čikagu.

Med glavnimi mojstrovinskimi 19. in današnjega stoletja so najvrednejše Reniorov «Pastorek», ki je zdaj last «Providence Museums» v Rhode Islandu, Manetov «Les Courtes D'Autelle», ki ga je kupilo mesto Cincinnati in Picasova «La Vie», ki jo ima muzej v Clevelandu.

Morda so tudi zaradi skrajšanja evropskega umetniškega trga največ ameriških del naraslo kot pri nikoli. Ta težnja, ki se kaže pri muzejih, ni razpoložajo z velikimi denarnimi sredstvi, je brez dvoma dovela do izboljšanja ka-

STOLETNIKA VAŽNE USTANOVE

Naslanek in
razvojna pot

Te dni je Smithsonian zavod v Washingtonu slavil stoletnico ustanovitve. Zavod nosi ime znamenitega angleškega znanstvenika Jamesa Smithsona, ki si je leta 1846 v Ameriko priselil in leta 1855 v oporoki zapustil veliko premoženje v zlatih šterlingih: po zamisljavi so zanje skupili 500.000 ameriških dolarjev. Volilo je zaupati v ta namen, da v Ameriki ustanove poseben zavod, ki naj bi pospeševal znanost in kulturne stike med narodi.

Sprejem velikega vilola

Ameriško zunanje ministrstvo je s posebnim zakonom sprejelo to dediščino ter poslalo v Veliko Britanijo odposlanca, ki se je nekaj časa pozneje vrnil v Združene države s 105 zlatimi šterlingi, ki so jih v Filadelfiji zamenjali za 508.318 dolarjev.

Trajalo je več let, preden se je kongres odločil in sprejel zakon, s katerim so ustanovili Smithsonian zavod. Dolga razpravljanja je prišla predvsem zaradi razlagi darovalčevega namena. Ker je bila tedanja znanstvena raven Združenih držav še precej nizka, je prišlo do najrazličnejših in silno nasprotujočih si predlogov o uporabi zapuščine. Nekateri so predlagali ustanovitev narodne univerze, drugi velikega astronomskega observatorija in podobno. Toda kongres je predloge drugič za drugim zavrnil.

Končno je 29. kongres leta 1846

V Smithsonianem zavodu je razstavljeno tudi letalo, s katerim je Charles Lindbergh leta 1927 preletel Atlantski ocean.

odobril zakon o ustanovitvi Smithsonianovega zavoda. Ustanova nastala je predvidela upravni ustroj, določbe o sedežu, ustanovitvi muzeja, umetniške galerije, kemičnega laboratorija in velike knjižnice. Poleg tega so tudi določili, da bodo v novi zavod prinesli vse znanstvene, prirodopisne in zgodovinske zbirke, ki so bile last vlade Združenih držav.

Pokazalo se je, da je bilo besedilo ustanovne listine zelo jasno in široko ter ni nikoli oviralo ali utesnjevalo zavodovnega razvoja. Po statutu ima največjo oblast predsednik in njegov kabinet. Častni

Osrednjo zbirko pa še vedno predstavlja mineralška zbirka ustanovnika Jamesa Smithsona. Vendar so jo izpopolnili z dragocnimi prispevki in zbirkami, ki danes nudijo popoln vpogled na področje prirodoslovja, umetnosti ter industrije. Med drugim razpolaga zavod s popolno zbirko, ki ponazarje razvoj ameriškega pomorstva.

Na področju znanstvenega raziskovanja je zavod oskrbel denarna sredstva ter vodil številne raziskovalne odprave po vseh kontinentih.

Prispevek k zmagi

Med zadnjo vojno je zavod oskrboval vojsko z neprecenljivimi geološkimi, vremensolovnimi in zemljepisnimi podatki. Med drugim je na primer natančno preučil najbolj razširjene bolezni, ki ogrožajo določene pokrajine, njihov nastanek in možnost obrambe pred njimi. Poleg tega je zavod dal vrhovnemu poveljstvu na razpolago izvršne znanstvenike in strokovnjake, ki so se pri reševanju najtežjih vprašanj, ki so bila za ugodno napredovanje vojaških operacij bistvene važnosti, izvršno izkazali in nudili poveljstvu nasvete in podatke neprecenljive vrednosti. Skratka — Smithsonianova ustanova lahko s ponosom gleda na ogromno delo, ki ga je opravila v prvih sto letih svojega obstoja, z istim ponosom pa lahko gleda tudi na bodočnost, ki jo ima s svojimi izkušnjami še pred seboj.

A kljub deloma zelo kamnitim in suhim tlem se ne more trditi, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma, a smešno bi bilo govoriti, da Bela Krajina ni rodovitna. Vse, kar zraste, je nekoliko posebnostno okusno in plemenito. Poljanci pridružujejo izvršno pšenico, da plenja po osem zrn. Po sedem rodov celo v skrajni okolici Sejca, kjeruza se seje sploh in selja za glavno hrano. Okoli Črnomlju ličnostna zemlja ne godi pšenici, a doberaš vavpa prav lepo. Pogledi na prostrane koruzne njive sicer ne razstreljujejo popolnoma

GOSPODARSTVO

O ureditvi računov zakona o najemu in posojilu

Med radijsko oddajo tedenske rubrike "Naša zunanja politika" sta dva ameriška vladna predstavnika prikazala način, po katerem bodo uredili račune zakona o najemu in posojilu iz vojne časa in cilje, ki jih zasledujejo Združene države na tem področju. Predstavnik, ki sta govorila, sta voditelj uprave najema in posojila pri zunanjem ministru Chester T. Lane in podpredsednik izvršnega odbora uprave najema in posojila David E. Austen.

Lane je izjavil, da je pri pogajanjih za postopek in določila ureditve računov o najemu in posojilu eden izmed glavnih ciljev Združenih držav pospešitev svetovnega sodelovanja. Glede likvidacije vojnih računov, je dejal, je najvažnejše dajstvo, če bomo mogli, prišpevati k prenovi svetovne trgovine in če bodo narodi sveta zmogli, ni zadostiti svojim obveznostim. Vsek niso sporazumi je v prvi vrsti namenjen, da je v skladu s svetovno plačilnostjo. V svetu, ki bo zmogel plačati, bomo vsi dosegli večji procvit in boljše možnosti za trajen mir.

Zelimo, je nadaljeval Lane, da bi bile vse države sposobne trgovanja v lepi medsebojni harmoniji. Ne želimo videti sveta razbita v gospodarske bloke. Ne želimo visokih prestopnih, ki bi ovirale trgovino med raznimi državami in omejevale industrijski razvoj. Ne želimo preprečevati k medsebojnemu treme ali gospodarskim bojem.

"Nasprotno, mi celo želimo odpraviti te stvari. Hočemo, da bi vsi pustili svobodno vlogo zemljepisnim črtam. Hočemo omogočiti vsim državam na svetu trgovanje z nami in med seboj, brez razlik, ki bi podpirale trgovino ene države v škodo druge."

Govornika sta nato pojasnila način likvidacije računov. Lane je poudaril, da so na podlagi zakona o najemu in posojilu Združene države dobavljale samo blago, ki so ga same in njihovi zavezniki imeli za bistvenega za svoj vojni potencial in ki ga ni bilo mogoče dobiti iz leta, lahko pa ostalih področjih. Pojasnil je, da so prvotni sporazumi pojavljali, naj ne zahtevajo nobene poravnave za dobavo posojila in najema, dokler ne bo dosežen skupni cilj — zmaga.

Austen je pojasnil, da so ob koncu sovražnosti Združene države ukinile posojila na podlagi določil vojne časa; zaradi tega je nastalo veliko vprašanj, kam z blagom, ki je bilo naročeno na podlagi zakona o najemu in posojilu. Ob govoru, ki sta pojasnila, da bi polpolna prekinitev dobav je naročenega blaga, ne samo prekinila ameriško gospodarsko, ampak bi bila tudi hud udarec za države, ki so med vojno bila navezane na pomoč Združenih držav za dobavo nujno potrebnega blaga za civilno uporabo. Iz tega razloga so Združene države vprašale ostale države, če žele kupiti in plačati še naročeno blago, kot pomoč za njihovo povojno gospodarstvo. To je dovedlo do sporazumov za nakup blaga v vrednosti okrog milijarde dolarjev. Lane je izjavil, da so bile Združene države mnenja, da bi vse te pogodbe izpolnili in račune tega obdobja delovanja zakona o najemu in posojilu zaključili v prvih mesecih leta 1946, a da so prišle nepredvidene zakasnitve.

Te zakasnitve, je pojasnil Austen, so bile posledice pomanjkanja surovin, stavk in nepredvidenih okoliščin, ki so na primer preteklo zimo slabo vreme oviralo leso proizvodnjo. Kljub temu, pa bo ta program praktično izveden do prvega januarja. Računamo, da bo do tega datuma predano vse blago, razen blaga v vrednosti 16 milijonov dolarjev.

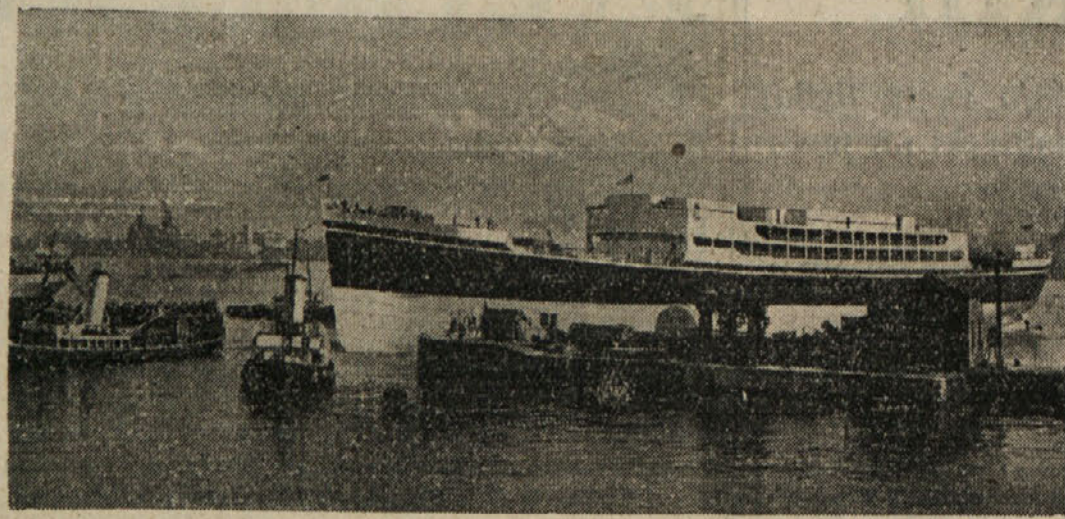
Govornikoma so nato postavili vprašanja o plačilu dobav, ki so jih potrebovali za vojno. Lane je dejal, da Združene države niso načelno zahtevale plačila za te dobave, ker so bile del ameriškega prispevka k skupnemu boju zaveznikov za zmago. Pojasnil je tudi, da Združene države niso obvezane plačati dobav, ki so jih svoječasno prejele na podlagi zakona o najemu in posojilu, če so te dobave uporabili za vojno.

Na vprašanje o vojaškem materialu, za katerega Združene države niso zahtevale niti plačila, sta oboje predstavnik poudarila, da je v mirnem času ta material brez vrednosti. Austen je izjavil, da v primerih, da je ta vojni material ostal v drugih državah in bi ga te države morale prodati, izkupiček pripade Združenim državam. Austen je izjavil tudi, da Združene države ne bodo prisilale na prodajo ali odstopitev tega materiala, če bi menile, da ga je mogoče uporabiti na primer proti zakonitim teženjam prebivalstva ali kakršni koli drug namen, ki ni v skladu s mednarodnimi ideali Združenih držav.

Govornika sta ob koncu izjavila, da mora biti likvidacija vojnih računov konvencionalna, da preprečijo ponovitev primera iz dobe po prvi svetovni vojni, ko je likvidacija ostala vprašanje za celo dvajsetletje.

Govornika sta ob koncu izjavila, da mora biti likvidacija vojnih računov konvencionalna, da preprečijo ponovitev primera iz dobe po prvi svetovni vojni, ko je likvidacija ostala vprašanje za celo dvajsetletje.

Gradnja potniško-tovornih ladij

Britanija gradi danes več kot polovico ladij, ki jih konstruirajo na vsem svetu. V enem tednu zadnjih mesecev so njene ladjedelnice gradile 1.676.104 tone v primeri z ostalim svetom, kjer so gradili 1.580.823 ton ladjev. Združene države, ki pridejo takoj za Britanijo, so ob istem času gradile 587.278 ton. Britanija je vedno gradila več del svetovnega ladjevja. Med leti 1910 do 1914 je bilo v britanskih ladjedelnicah dograjenih več kot 60 odstotkov skupne svetovne tonaze. V vojni 1914-18 se je gradbeno zmogljivost drugih držav, posebno pa Združenih držav, zelo povečala in pričakovali so zmanjšanje britanske proizvodnje. Kljub temu pa je leta 1934 Britanija gradila 46 odstotkov skupne svetovne tonaze. Marca 1946 je znašal odstotek 51,5. Čeprav je imela Britanija vedno svoje važno mesto v okviru svetovne brodogradnje, se je odlikovala predvsem v gradnji ladij za posebne namene. Specializirani tipi, kot na primer hladilne ladje, za meso in oceanske petrolejske ladje, so bile prve zgrajene v Britaniji. Britanija je od početka, ko so iznašli parni stroj, vodila tudi v izdelovanju ladijskih parnih strojev. Na siliki potniško-tovornih parnikov, ki so ga ravnokar spustili v morje. Vlastiti ga vlečejo v posebni bazen, kjer ga bodo dokončno opremili. Znano je namreč da opremo ladjo s stroji šele po sploavitvi, ker bi se sicer ladja s stroji ob sploavitvi lahko močno poškodovala.

ZANIMIVOSTI

Automatični možgani nova iznajdba v letalstvu

Angleški znanstvenik Maurice Taylor je izumil avtomatske možgane, ki bodo izračunali redarske račune, kar bi moral sicer izvesti pilot letala.

Imejte si predstavljati svoj aparat kot radarski računalnik, ki kaže na številčnicah v kabini razdaljo in položaj letala glede na katero koli točko. Priprava, ki je v kovčcu, posodi, tehtja manj kakor 10 kg in bo letalstvo silno pomembna. "Pilot bo v vsakem trenutku — pravi izumitelj — mogel uporabljati številčnice in upotovati na podlagi tega točen položaj in orientacijo."

"QUEEN ELIZABETH" OPOZORILI NA MINE

Ko sta prekomornika "Queen Elizabeth" in "America" plula proti Southamptonu, so jih s pomočjo radia obvestili, da je mogoče, da so na njuni poti mine.

Kapitan ladje "Queen Elizabeth" je odgovoril, da so precej oddaljeni od prostora, kjer so pred nedavnimi eksplozijami mine in vrgle v zrak ribiški čoln ter da ne bo počel hitro.

Albert Oustric je imel visoko mesto v enem izmed največjih industrijskih podjetij v Franciji — njegovo podjetje "Francoski banki" je veljal leta 1930 milijone — dokler ni banka propadla in so odkrili, da zmanjša nepokrite obveznosti Oustricovega podjetja 11.000.000 funtov sterlingov. Oustric so zapirali.

Po enem letu so ga izpustili. Bil je brez dela in opazil, da ga njegova "spolnjenost" finančno pretehtala posledice. Izgubil je na denarju. Leta 1939 se je spet pojavil in zaman nudi svoje delo ministrom.

Prej kratkimi pa se je Albert Oustric prikazal na invalidski paladi, kjer je sprejel dvojne najvišje francoske odlikovanj — vojaško medaljo in vojni križ s palmami.

Tri dve odlikovanji sta poudarila Oustricovo moč, ki je osvojila odpornost mrežo, s pomočjo katere je dobavljala podatke Veliki Britaniji, pripravila vse potrebno za pristanež zaveznikovih padalcev in odkril ter poročal o odmetnih točkah.

— Kaj mislite? — je vzkliknil Küster. — Dovoljujem si vam priznati, da je to stvarstvo takole: danes ste bili dobri z menoj, saj veste, kaj hočem reči. Za protislužbo sem vam govoril in pri tem niso pomislili na vrednost, ki bi jo vi s tem mogli imeti. Nadzornik, v bojem imenu vaš prošim, da o zavdičnikomur nič ne poveste, ker če, je zame konec, razumete? Mnogi policisti so z njim.

— Vem — je priklimal Nuber. — Hotel je se nekaj pripomniti, pa si je premislil, ko je videl Küsterja popolnoma spremenjenega: ustinice so mu trepetale in oči so mu prestrašeno begale okoli.

— Morate mi pomagati, nadzornik — je zaprosil. — Arstirajte me, spravite me v zapor. — Nekdo naju opazuje.

— Od policije? — je vprašal Nuber.

— Ne, ne more biti od policije, pa se je tudi ne bojim: največ, kar more storiti je to, da me pač aretirajo. Eden izmed "Nabzprosnih" je... Ne obrnite se, to bi bila moja propast... Pomagajte mi torej! Že nekaj sumim, vpijate, razvijate se... Nuber se je nasmejal.

— Ne govorite neumnosti, Nikoli ne krčim in tudi ne razjemim se tako naglo, to dobro veste in vedo tudi vsi drugi zločinci. Če bi strelil kot pravi voja, bi postal še bolj sumljiv. Nadaljujte torej in govorite kakor ste do zdaj.

— Govoriva kaj drugega: približuje se nama — je Küster zmedeno zaspešal in nato glasno nadležal: — Res ne razumem, kaj hočete od mene. Še nikdar v življenju nisem bil v "Fantastični ladji" in ni mi vem, kje je. Drugič je boljše izraziti.

— Uradnik ga skrajni n poslušal. Vse pažnjo je posvetil neznanu, ki je prav v tistem trenutku šel mimo njiju. Ni pa mogel videti drugega kot samo postavko kot tako. Bil je običen s škabo eleganco in sam krzen plašč je predstavljal bajno vrednost.

Po nekaj korakih je pognil mož avtoizloščku, naj se približa. Nuber se v naglici ni dosti zmedel za uboga Küsterja, ki je bil od strahu ves trd, ampak je avtomobil zasledoval z nekim drugim takšnim, ki mu ga je takoj uspelo najeti. Voznja je bila kratka. Gospod v krznu je izstopil pred bazo in šel v poslopje; policist mu je kmalu za tem sledil.

— Poznaite gospoda v krznu, — je vprašal vratarja,

Kako je sv. Miklavž prišel v Ameriko

Na predvečer božiča gredo otroci v New York Cityju s priganjami svecami v procesiji do groba Clementa Clarka Moorea. Ne romajo samo zato, ker je dr. Moore bil dobitnik in tolažnik strokovnjakov, tudi ne zato, ker je spisal obsejni zbirski leksikon. Romajo zaradi nekaj urstov pesmico, ki jih je dr. Moore napisal v božičnem razpoloženju leta 1882, urstice, ki so prinesle ameriškim otrokom sv. Miklavža.

Čudovite urstice, ki jih zna vsak ameriški otrok na pamet, niso bile nikoli napisane in niso avtorju prinesle nič centa. Spodobna nihče ni ni vedel, da so njegove.

Tega snežnega dne pred božičem leta 1882 je dr. Moore nakupoval darila za svoje strokove, ko je proti mraku srečal starega znanca, nizozemca Jana Duyckincka. Jan je bil bolake postavke, rožnatih lic, zlatih očesa in nosil je dolgo belo brado, iz katere se je vedno kadila pipa.

— Jan je dr. Moore obaral s svojimi pripovedkami o krščanskem sv. Miklavžu, škofu, ki je patron vseh pridnih nizozemskih otrok. Moore je bil ves zatopljen v pripovedovanje starega moča. Poslušal je storilo o čudežnih močeh sv. Miklavža, o njegovi ljubezni do otrok, o darilih, s katerimi na svoj god obdarja otroče.

Noč je padla na zemljo, ko se je Moore vračal proti domu. Mrzel in oster veter je pihal z reke Hudsona in mu med snežinke v oči. Stari Nizozemec mu je s svojimi pripovedkami tako razveselil dom. Slišjo, da se mu je zdelo, da vidi na temnem nebu majhne sani, ki so preobložene s igrami in sladkarija in katere vleče osem starišev jelenov. Voznik, čokat, rdečelichen star možakar, je vhtel dolg bic in priganjal svoje živali da bi šle hitreje. Moore ga je takoj spoznal, nihče drugi ni mogel biti kot sv. Miklavž.

Veter mu je zanesel nekaj enega v oči in čudovita slika je izgubila. Moore je tekel proti domu, in glavi so se mu podile misli o Božiču, svojih otrocih in Janovih pripovedkah o sv. Miklavžu. Tekel je navzven v svojo sobo in napisal pesmico, ki je ameriški otroci nikoli ne bodo pozabili. V pesmici je seveda stari Jan postal živa slika sv. Miklavža.

Zvečer je bilo v dr. Moorovi hiši veliko veselje, ko je pesmico prebral svoj družini. Nato je vstal list med druge spise v miznico. Toda otroci so se pesmico spominjali še dolgo časa po božiču in poleti, ko je drugo obiskal neki znanec, je moral dr. Moore pošlati listič in pesmico prebrati. Gost je bil tako navdušen, da si je pesmico prebral in objavil v časnikih. Decembra 1883 je sv. Miklavž — ki je bil do tedaj le malo znan v Ameriki — postal pravi svetovni otrok. Vsi so bili prideni v časnikih brez podpisa in pod naslovom "Obisk sv. Miklavža".

Enostavna pesmica je tako odarala otroško domišljijo, kakor tudi odrasle, da se je sprožil plaz prireditev raznih daniskov, če so smeje prišli. Od tedaj obarjuje in razvema domišljijo otrok, ko jim v tihih zimskih večerih mati ali oče bereta povestico o sv. Miklavžu.

Organizacija za pomoč Kitajski, ki so jo poznali še pred vojno, bo v Združenih državah meseca januarja začela s propagando za zbiranje denarja, s katerim naj bi pomagali izvesti programe za prosveto, zdravstvo, skrb za otroke in izvežbanje delavcev na Kitajskem.

— Kaj mislite? — je vzkliknil Küster. — Dovoljujem si vam priznati, da je to stvarstvo takole: danes ste bili dobri z menoj, saj veste, kaj hočem reči. Za protislužbo sem vam govoril in pri tem niso pomislili na vrednost, ki bi jo vi s tem mogli imeti. Nadzornik, v bojem imenu vaš prošim, da o zavdičnikomur nič ne poveste, ker če, je zame konec, razumete? Mnogi policisti so z njim.

— Vem — je priklimal Nuber. — Hotel je se nekaj pripomniti, pa si je premislil, ko je videl Küsterja popolnoma spremenjenega: ustinice so mu trepetale in oči so mu prestrašeno begale okoli.

— Morate mi pomagati, nadzornik — je zaprosil. — Arstirajte me, spravite me v zapor. — Nekdo naju opazuje.

— Od policije? — je vprašal Nuber.

— Ne, ne more biti od policije, pa se je tudi ne bojim: največ, kar more storiti je to, da me pač aretirajo. Eden izmed "Nabzprosnih" je... Ne obrnite se, to bi bila moja propast... Pomagajte mi torej! Že nekaj sumim, vpijate, razvijate se... Nuber se je nasmejal.

— Ne govorite neumnosti, Nikoli ne krčim in tudi ne razjemim se tako naglo, to dobro veste in vedo tudi vsi drugi zločinci. Če bi strelil kot pravi voja, bi postal še bolj sumljiv. Nadaljujte torej in govorite kakor ste do zdaj.

— Govoriva kaj drugega: približuje se nama — je Küster zmedeno zaspešal in nato glasno nadležal: — Res ne razumem, kaj hočete od mene. Še nikdar v življenju nisem bil v "Fantastični ladji" in ni mi vem, kje je. Drugič je boljše izraziti.

— Uradnik ga skrajni n poslušal. Vse pažnjo je posvetil neznanu, ki je prav v tistem trenutku šel mimo njiju. Ni pa mogel videti drugega kot samo postavko kot tako. Bil je običen s škabo eleganco in sam krzen plašč je predstavljal bajno vrednost.

Po nekaj korakih je pognil mož avtoizloščku, naj se približa. Nuber se v naglici ni dosti zmedel za uboga Küsterja, ki je bil od strahu ves trd, ampak je avtomobil zasledoval z nekim drugim takšnim, ki mu ga je takoj uspelo najeti. Voznja je bila kratka. Gospod v krznu je izstopil pred bazo in šel v poslopje; policist mu je kmalu za tem sledil.

— Poznaite gospoda v krznu, — je vprašal vratarja,

Naglo zavezniško sodišče

Sest lažjih obsodb

ZARADI NEDOVOLJENEGA VSTOPA NA PODROČJE «A»

Pred naglim zavezniškim sodiščem je bila včeraj razprava proti Alighierju Gianpaoliju, Marcelu Ronduanju, Adrianu Paladnu, Feliku Fortunatu, Calogru Marinu in Rudolfu Fornicola, ki so prišli iz raznih krajev Italije in so bili obtoženi, da so vstopili na področje «A» brez dovoljenja zaveznikov.

Vsi obtoženci so se branili, češ da niso vedeli za zadevne odredbe in so stopili na področje Juljske krajine zaradi iskanja dela, ker so bili brezposelni in niso mogli najti dela tam, od koder so prišli.

Sodisce je upoštevalo zagovor in jih obsodilo na najmanjšo kazen, to je, da ne smejo zapustiti sodne dvorane do konca razprave in da morajo zapustiti Juljsko krajino v roku 24 ur.

Izkopavanje trupel pri S.ari gori

V Stari gori, v bližini ceste, ki pelje k Sv. Marku so včeraj jutraj začeli izkopavati prva izmed petih trupel, ki so ji tam našli prejšnji teden. Slabo vreme in deloma razmočena zemlja sta ovirala delo, kljub temu pa so izkopali dve trupli, in sicer truplo neke ženske, ki je bila oblačena v vojaško obleko, ter je imela na sebi pas za naboje in torbo. Drugo je bilo truplo mladega možaka, ki je bil ravno tako obločen v vojaško obleko, poleg sebe pa je imel 13 okvirjev nabojev za vojaško puško.

Obe trupli so prepljvali v mrtvašnico goriskega pokopališča, kjer sta na razpolago sodnim oblastem za morebitno identifikacijo. Ostala trupla bodo izkopali v prihodnjih dneh.

Prebivalci Stare gore trdijo, da gre za ostanke petih borec za svobodo, ki so jih Nemci ubili septembra leta 1943. Za žensko pravijo, da je neka Ljubljankanka, ki je tudi padla v boju proti Nemcem.

EKSPLOZIJA BOMBE POD PODVOZOM

Neznanci so prejšnjo noč vrgli ročno bombo pod železniškim podvozom v ulici Aquileia. Bomba ni povzročila nobene škode. V trenutku, ko je bomba eksplodirala, je šel tam mimo neki agent civilne policije, ki pa je ostal nepoškodovan.

— Seveda ga poznam — je ta odgovoril. — To je bogati tvorničar Isheim.

Nuber je zmeden obstal tako, da je skoraj pozabil dati vratarju na pitnico.

Pol ure pozneje je nadzornik aedel v privatni sprejemnici bančnega ravnatelja Jakobsona.

— S čim vam lahko postrežem gospod? — je vprašal ravnatelj.

— Prosim vas, da takoj in pod najboljšimi možnimi pogoji prodate vse moje dolnice "Isheim" d. d. Bankir se je začudil.

— Če dovolite, da vam povem svoje mnenje — je pripomnil — bi vam prodaje ne svetoval. Delnice družbe Isheim so prav danes dosegle najnižji tečaj. So najvarnejše delnice, kar jih je na borzi. Danes so dosegle 100, prejšnji pa sem, da bodo v nekaj dneh dosegle stari tečaj 122 in se nato tam ustavile.

— Vi ste o tem prepričani, toda jaz ne — je hladno odgovoril Nuber.

— Gospod — je protestiral bančnik — vi tega ne morete soditi: vse govori za to, da ne prodate. Lani ste upoštevali mlo svet in ste kupili, če se ne motim, Isheimovo delnico za prav čedno vsoto 500.000.

(Nadaljevanje prihodnjič)

T R S T

Uspešen letošnji ribolov v Trziškem zalivu

V Trziškem zalivu so pa prvi dan letošnjega ribolova krajevni ribiči nalovili 600 stotov rib, večinoma omanov. V ta zaliv prihajajo ribe počasi, da se umaknejo izvalim tokovom na odprtem morju. Ribiči so se več ur trudili, da so izveklj na obalo obširne mreže. Prizoru so prisostvovali polkovnik Alfred C. Bowman, S.C.A.O., vojaški guverner Trška Kitson Harris, načelnik poljedelskega urada stotnik L. M. Well in drugi častniki ZVU.

Kljub mrzlemu vetru in dežju so polkovnik Bowman in njegovi spremljevalci stopili v čolne, da bi od blizu opazovali ribolov. Potapljači so morali odstraniti podmorsko mavliko. Popoldne je bil zaliv očiščen vse mavelke in mreže s stotimi stotov rib so potegnili na breg.

Zimsko celitev morskih omanov v trziški zaliv so prvič opazili leta 1921. Kmalu nato je bil najbolj uspešen ribolov, kar jih pomnijo: 2400 stotov rib. Od tedaj so ribiči lovili vsako leto v tem zalivu in nalovili povprečno po 1400 stotov rib na leto.

Po izjavi ribičev bodo trajala potrebna dela za ribolov na vse ribe v zalivu najmanj ne nekaj tednov. Menijo, da bo prihodnji velik lov na ribe po preteku 10 dni, medtem ko bo zadnji tik pred božičem. Se preden bodo položili mreže v notranost zaliva, bodo raztegnili

"Don Carlos" v gledališču Verdi

Jutri ob 8. uri bodo v gledališču Verdi otvorili zimsko operno sezono z Verdijevo opero "Don Carlos", in sicer za red A. Prodaja nekaj predstavl sedežev se je pričela danes.

Seja občinskega sveta

Na včerajšnji seji občinskega sveta sta bili glavni točki razpravljanja sprememba pravilnika o trgovini z zelenjavo na delo in ga odobrili z izjemo enega člena, katerega bo preučila komisija in bodo o njem razpravljali na prihodnji seji. Pri slučajnostih so razpravljali o potrebi obnovi gozdnega inštituta, ki je bil uničen med bombardiranj in o pritožbah glede ustano ECA.

Svetnik dr. Catalan pravi, da je zvedel, da je ponekod prodajna cena za dva poskečila na 800 ali celo 820 lir za stot, medtem ko bi morala biti 750 lir. Našli so tudi razpravljanje o omejitvah uporabe električnega toka. S predlogom inž. Visintina za gradnjo termoelektrične centrale so sejo zaključili. Občinski svet poziva vse meščane, naj svoja pisma naslovljena njeni podpisajo, če hočejo, da jih bodo upoštevali.

Predor Trst-Padriče prevtan

S preprosto svečanostjo so včeraj razprazili: Sv. Barbara razstrelili zadnje steno, ki je še ločila oba rova bodočega predora avtoceste, ki bo vezala Trst s Padričami. Skupno z delavstvom in vodstvom zakupne tvrdke "Farsura" sta prisostvovala svečanosti major E. H. Richardson in major J. R. Squire z odseka za javna dela Zaveznške vojaške uprave. Oba častnika sta se zelo pohvalno izrazila o delu, ki so ga izvršili delavci in tehničarji. Predor bo dolg približno pol kilometra.

Eno tono težka mina v PRISTANIŠČU

Vož kot tono težko mino, metalce ogaš in tri naboje za minomet kalibra 45 mm so našli vrtarji na treh različnih krajih v Trstu in okolici. Mino so našli delavci tvrdke I. C. A., ki so nameravali delati po pomolu št. 4 v prosti luki. Ležala je v nekem jarku pod pomolom. O odkritju je vodstvo tvrdke obvestilo častice min, ki bodo najoj odetani v prihodnjih dneh. Menijo, da so ga tja namestili Nemci, da bi pred obodom razstrelili del obrežja. Metalce ognja so našli na cesti med Opčinami in Repentabrom cestarji, odstranili pa so ga čistili min.

Glavni urednik: PRIMOZ B. BRDNIK

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.

Izdaja A. I. S.